

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG

Megjelen minden szerdán és szombaton este
Késiratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Kazinczy-utca 5
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társánál.

FŐSZERKESZTŐ:
DR. HOLLÓ ANDOR

Előfizetési ár:
Egész évre 12 korona, félfévre 6 korona. Negyed
évre 3 korona. Egyes szám ára 12 fillér
Hirdetéseket a legjutányosabb árban közölünk

A nagy tragédia

uj felvonása kezdődik. A rendező a rejtelmes élet áthelyezte az új felvonás színhelyét le a déli határhoz, a boszniai és szerb hegycsücsökéjébe, a Duna és Száva partjainhoz, ahol hónapok óta pihen a háborús pusztítás. Nehéz ágyunk mennydörgő harsogása, kisebb szerb csapatok halálba vezető rémült kiáltásai között megindult a drámai cselekmény és most már tragikus rohanással fogják követni egymást az események. A háborút, a gyűlölködő népek nagy leszámolását nem kerestük, békében és nyugalomban akartunk élni. Minden irtozásunk mellett is azonban a szerbek elleni akció a legnépszerűbb nálunk és talán megkönnyebbülést is érzünk, amikor seregeink, kezdet fogva nagyszerű szövetségeseinkkel, elindulnak, hogy a sors küldetését elvégezzék és megbüntessék azt a népet, amely bérlet gyilkosaival a háború örömeit a földre hivta.

Ez a véreskezű nép akart bennünket szíves döfni, amikor trónörökösünk testébe gyilkos tört döfött, ez tör évtizedek óta határainkra.

Régi s új fájdalomak ágyából fogan bosszunk, melynek most ütött az órája tragikus csendüléssel, mely zugással, mely rettegett lop a büne súlyát érző nép lelkébe.

Ez a mi háborunk, ez a mi leszámolásunk. A magyar fiúk már egyszer ott jártak, már, láták maguk elől gyávan menekülni az orgyilkosságok alattomos hőseit. Az ő vérük áztatta már e földet, amelynek meghódított részét nem az ő hibájukból kellett otthagyni. És most visszatérnek ismét oda, hogy bevégezzék az abban hagyott munkát, hogy teljessé tegyék a bűnhődését azoknak, akik aljas bérlet vállalták a a legszebb isteni ajándéknak, a békének kivégzését. A hosszú háboruja ez, a pusztulásért, szenvedésekért és fájdalomakért, amiket a szerb nagyzás őrzöngése szakí-

tott a világra. Az igazságnak osszuálló szavát hallatják az ágyuk azt zengik a mozsarak, ahogy nehézság gránátjaink végigsöpörnek a földjük felett, melyből a pusztulás fekete virágai sarjadtak.

A sebesült katonák gazdasági oktatása.

Egyik fővárosi napilap most fejezte fel, hogy a dohánygyárból átalakított vörös kereszt egyetemi kórházban az apolás alatt álló sebesült vitézeink gazdasági szakoktatásban fognak részesülni. Mi már többet is tudunk azt, hogy az oktatás mar ez év tavaszán indult meg, hogy vitézeink miközben a caritas öngyógyítja a sebet, helyreépítője a kiömlött vért, ösmeretekben gyarapodva, értelmes emberekhez illő szorakozás közben üdünek.

A talpra esett gondolat, — amint értesültünk, gróf Széchenyi Ernőné urnótól származik, aki miközben pédas buzgalommal vezeti a sebesült apolás terhes munkáját arra is gondot fordít, hogy apóitjait a tesztető ualomtól megkímélje s őket okos idő ökonomiaival hasznos ösmeretekkel lassa el.

Banaitas lenne az ölsmerést frázisokba burkolni, amidőn a tett beszél. De megjegyezzük, hogy a kezdetmenyest a nemetek is ölsmeressel fogadták és utanozandónak nyitvánítottak.

Az előadások hetenként kétszer a délutáni órákban tartatnak meg a mezőgazdaság összes ágait felölelő tartalommal, s a cónak megfelelő módszerrel. A véletlen is kedvezett a nemes szívű grófnő kezdeményezése sikerének, miután Csépreghy Gyulában, a sárospataki főiskola és tanítóképzőnével alkalmazott gazdasági tanárban nemcsak a reátermelt kiváló szakembert, de a nepekultúra buzgó munkását is megtalálták.

Lényegében a sebesült vitézeink oktatása előkészítés, felfegyverezés egy újabb harcra, amelyet majd a boldog békében fog kelteni fajunknak megvívnia, hogy termőbb, áldottabb legyen a honi barázda, jutalmazóbb a munka, gyorsabb a testben és lélekben való gyarapodás, a szörnyű rombolás után.

Meleg óvóruhát a katonáknak.

Az Országos Hadsegélyező Bizottság II. (ruházati) albizottsága gróf Serényi Béla einöklete alatt a honvédelmi miniszterium Hadsegélyező Hivatalának kiküldötte jelenlétében tartotta első öszi ülést és elsősorban elhatározta, hogy megköszöni a hazafias közönségnek azon messzemenő áldozatkészségét, melylyel a mult télen hősiessen küzdő katonáinkat meleg felszereléssel ellátta. Egyben a közönség tájékoztatására az albizottság a következőket teszi közzé: A hadjárat mult téli tapasztalatai alapján megállapították, hogy hősiessen küzdő katonáink a hadvezetőség részéről mindennemű szükséges meleg ruházattal el vannak látva, de mindazonáltal a közönség áldozatkészsége részéről a következő adományok ismételtlen kívánatosak még a hadvezetőség által nyújtott kinostári felszerelés kiegészítésére:

I. Gyapjufonalból készítenő:

a) Sál, circa 250 cm. hosszú, 25 cm. széles legyen, a fül és nyak betakarására.

b) Ermelegítő, 30 cm. hosszú, oldalnyílással a hüvelykujj számára.

c) Kötött térdvédő, 45 cm. hosszú, közepén megfelelő kidurodással a térdkalács számára.

Az Országos Hadsegélyező Bizottság által a meleg övöcikkék készítéséhez biztosított gyapjufonalgyári árban kilogrammonként 15 koronáért rövid időn belül beszerezhető és pedig vidéken gyapjufonal a főispánok, illetőleg a járási főszolgabíráknál lehet megrendelni.

II. Selymet, vagy puha gyapjúból készített szövöveget (ruhadarab, béleés stb.) akár új, akár használt állapotban, küldje az áldozatkész közönség az Országos Hadsegélyező Bizottság II. számú albizottsága címére (Budapest, Képviselet). A selyem vagy szövövedarabokat a II. számú albizottság ajótékony ügyfelet foglalkoztatói útján fogja hadvezetőség által esetről-esetre szükségesnek jelzett cikkekre a katonák részére feldolgoztatni.

A közönséget felkéri, hogy a lehetőségig az itt jelzett cikkeket ké-

szítésére szorították, mert ezen cikkeket előirása tapasztalatok alapján történt. A mult évben szállított hósapkákból még elegendő készlet van, a hósapkák a jövőben inkább selyem- és gyapjussáall lesznek helyettesíthetők.

A gyapjufonalból kötött cikkeket a honvédelmi miniszterium Hadsegélyező Hivatalának címére (Budapest, IV., Váci-utca 38), „míg a selyem- és gyapjusszövetek, mint előbb említettük, az Országos Hadsegélyező Hivatalnak II. számú albizottsága címére (Budapest, Képviselet) küldendők. Mindezeknek szállítása a honvédelmi miniszterium Hadsegélyező Hivatalához postán 20 kilogrammra és vasuton bármely sulyban, az Országos Hadsegélyező Bizottság pedig 20 kilogrammra díjmentesen történik, ha a szállító vagy fuvarlevélen fel van tüntetve, hogy „Táborba szállt katonák részére szeretetadomány.” A közönség részletebb utmutatása végett rajssokkal ellátott tájékoztatókat küld a honvédelmi miniszterium Hadsegélyező Hivatala a közönségi előjáróságokhoz.

Háborús ujdonságok.

Hírek a hadsereg köréből.

A Külügy-Hadügy legújabb száma — többek közt — a következő fontosabb híreket közli:

A tanítók kiképzése altisztekké.
A honvédelmi miniszter nagyon üdvös rendeletet adott ki, amely a tanítók megbecsülését jelenti. Azokat a tanítókat, kik mint póttartóképesek, vagy más oknál fogva nem részesülhetnek tartalékos tiszti kiképzésben ha minden tekintetben megbízhatók, altisztekké kiképzik és altisztekké elő is léptetik. Ez a rendelet elsősorban azokra vonatkozik, akik már az ellenség előtt is voltak.

Hadrokkant altisztek további szolgálata. Azok a továbbbsozoló altisztek, akik a háboruban rokkantakká váltak, saját kérelmükre megmaradhatnak a tényleges szolgálásban. Ezeknek egy részét arra fogják felhasználni, hogy felügyeletet gyakoroljanak a nem katonai intézetekben elhelyezett és továbbképzésben részesülő hadirokkant legénység fölött.

Grünberger József

áruházába kostüm kelme ujdonságai megérkeztek

SÁTORALJAUJHELY, WEKERLE-TÉR 4.

Lapunk mai száma 4 oldal.

iskolája és pompás hangja s előadásmodora nemcsak a közönséget frappirozta, hanem maga Kubelík is az elragadtatás hangján nyilatkozott a művésznőről. Sikerült a rendezőségnek az estélyen való szíves közreműködésre megnyernie még Diensz Oszkár kiváló zongoraművészt is. Az estély utolsó és legyobb érdeklődéssel várt száma a „Háromszög” című szindarab lesz, a főszerepben Góthné Kertész Ellával és Góth Sándorral, míg a harmadik szerepet egyik budapesti színházunk művésze (kit Góthék magukkal hoznak) fogja eljátszani. A darabot Góth Sándor fordította s benne feleségével együtt olyan szenzációs sikert aratott, hogy ha a világháború nem lepelt volna fel akadályképen, ezzel a darabbal európai körutra indultak volna. A rendezőség leleményességének és póratlan ügyességének köszönhető, hogy városunk közönsége így elsőrangú élvezethez fog jutni. A jegyek árusítását a főtűzsde mar megkezdte. Helyárak: proscenium, asz- és középpaholy 24 korona, emeleti paholy 20 kor., földszinten minden hely 5 kor., II. emeleti paholy 8 kor., erkélyi ülő I. sor 2 korona, a többi sor 1 kor. 20 finer, emeleti ülő 80 finer. Az előjegyzett jegyek azonnal kiváltandók.

— **Vöröskeresztes kitüntetések Ujhelyben.** Az osztrák-magyar monarchia Vöröskeresztes Igyletének védnökhelyettese a királyi utamozott hatáskörében a katonai egészségügy körül a háboruban szerzett kitűnős érdemeik elismerésén a Vörös kereszt masodszálaty utiszleteljelvenyet adományoz a hadi élelményei a következőknek: dr. Chudovszky Moruan, az Erzsébet kórház igazgató-foorvosának, dr. Prihoda Laszlo, az Erzsébet kórház orvosának, özvegy Dunygerszky Ivané szű. Bartos Vilamának és özv. Kautha Jozsefné szű. Zetun Flóriának.

— **Adomány az Ujhelyben eltemetett hősök emlékére.** Balogh József 4 koronát adott a szerkesztőségünknek az Ujhelyben eltemetett hősök emlékére. Az adományt illetékes helyre, a varosházára juttatjuk el.

— **Ellopott ruhák.** A rendőség jelenti, hogy özv. Kovacsics Ignácné helybeli lakos sérelmére ismeretlen tettes egy kulccsal csukott kamarából ellopott egy 130 kor. értékű, fekete színű, hosszú női téli kabátot, egy 110 kor. értékű, fekete színű, hosszú férfi téli kabátot és egy 300 korona értékű, fekete selyem női

alkalmi ruhát, fehér selyem tüllel áthuzva és alul fekete gyöngygyel díszítve. A nyomozás folyik.

— **Ahol rendőség kutatja föl a zsírt.** Az esztergomi hentesek nemrég kijelentették, hogy nincs zsírkészletük s ujat a megállapított maximális árak mellett nem tudnak beszerezni. Minthogy az volt a gyanu, hogy nagymennyiségű zsírkészlet tartanak elrejtve a közönség előtt, a rendőrkapitány két detektívet bízott meg ennek megállapításával. A detektívek sorrajárták a hentesműhelyeket és megállapították, hogy több hentesnél ma is métermázsa számra áll hordókban a zsír.

300 korona kautioval bírő **kezelőnő** felvétetik.

Kazinczy-u. 21. számú házban levő

DOHÁNYTŰZSDE eladó.

Bővebb ugyanott.

HÁROM

keresztény vallású, ügyes fiu a barakk-tűzsdében elárúsítóknak felvétetik.

Klein József

szobafestő tapétázó és mázoló **Saujhely, Rákóczi-u. 63.**

I-ső rendű modern kivitel, legfinomabb bel- és külföldi anyagok.

Telephon 22. sz.

Gyermekeimnek nem adok élesztővel készített tésztaikat, férjem, ki gyermekorvos, határozottan eltiltséges az ilyenek. Minthogy azonban a kicsinyeknek a tészta kell, lepényt, tortát s felfújtat Dr. Oetker-féle sütőporral készítek nekik. Vacsorára gyermekeim tejből és tojásból pudíngot kapnak, mit a kitűnő Dr. Oetker-féle pudíngporokkal készítek el, vagy pedig krémét Dr. Oetker-féle dibonacrémporral. Változatosság kedvéért kicsinyeimnek időközönként Dr. Oetker-féle vörös darát adok, mi egy kitűnően frissítő utóétel. Mindezen ételek izletesek, táplálók és last not least voltak dacára olcsók.

Használjunk hadisegély postabélyeget.

ÉRTESÍTÉS.

Tudatjuk a t. Gazdaközönsséggel, hogy korpa eladására a Korpaközponttól megbízatást nyertünk és azt 100 kg.-ként 20 korona árban, zsák nélkül, árusítjuk. Az üres zsákokért darabonként 1 kor. 60 fillér fizetendő, azokat megfelelő árban visszavesszük.

Deutsch Herskó fia
KROÓ GYULA
Sátoraljaihely.

Mai távirataink.

A miniszterelnökség sajtóosztályának hivatalos közlése.

Az olasz háború negyedik hónapja.
Hadállásaink szilárdabbak, mint valaha.

Budapest, szept. 23.

Az osztrák-magyar vezérkar jelenti:

Orosz hadszíntér:

A keletgalíciai harctéren a nap általán csendben telt el. Csak előrehatolt osztagok közti csatározás folyt. Az Ikva és a Styr mentén több helyen heves harcok fejlődtek ki, így Novo-Pocajevtől délkeletre két orosz támadást véresen visszavertünk. Egy ellenséges gyalogezred az Ikva torkolata közelében éjjel ájtutott a Styren, de csapataink ellentámadása elől nagy veszteséget szenvedve volt kénytelen a keleti partra visszamenni. Ma csapataink amelyek eddig Lucktól keletre voltak, a Styr nyugati partján levő hadállásokba vetettük vissz.

Olasz hadszíntér:

A tiroli határszakaszon több kisebb ütközet volt. A Tonale-szakaszon, valamint Condinótól északra és keletre kisebb olasz csapatok támadásait vetettük vissza. A vilgereuthi és lafrauni fensik újra az ellenség nehéz tüzérségének tüze alatt áll.

A Monte Costont védő bátor csapataink, akik ezt a messze harcvonalunk előtt lévő, határhegyet hónapokon át védtek még nagy számbeli túlerővel támadó ellenséggel szemben is ma korán reggel ebből a több mint tízszeres túlerő által megtámadott és már csaknem teljesen körülzárt hadállásból kivonultak.

A Dolomit-szakaszon a tüzérségi harcok nagy heveséggel tartanak. A karintiai harcvonalon tegnap este egy alpine csapat megkísérelte, hogy a Monte Peralban vonalainkat áttörje. Nagy veszteségeket okozva vertük vissza támadásukat. A tengermellék harcvonalon csapataink tevékenysége tüzérségi harcok és lövészárokharc keretében egyes sikeres vállalkozásokra szorított.

Ma zárul le az Olaszország elleni háború negyedik hónapja. Az olaszok ezen hónap alatt nem szánták rá magukat nagyobb szabású harci vállalkozásra, hanem csak egyes terepszakaszok ellen intéztek néha több hadosztályt tevő haderőkkel támadásokat. De mind hiába; harcvonalunk szilárdabban áll, mint valaha.

Délkeleti hadszíntér:

Nincs lényeges esemény.

HÖFER altábornagy,
a vezérkari főnök helyettese.

Dünauburg végső napjai

Berlin, szept. 23.

A nagy főhadiszállásról hivatalosan jelentik:

Keleti hadszíntér:

Hindenburg tábornagy hadcsoportja: Lennevadentől délnyugatra a harc még nem ért véget. Tegnap ellentámadásunk alkalmával 150 oroszot elfogtunk. Dünauburgtól nyugatra is sikerült az előretolt orosz állásba behatolnunk, 17 tiszt, 2105 főnyi legénység és 4 gépfegyver jutott kezünkre. Az ellenség ellentámadásait a Dünauburgtól délnyugatra általunk elfoglalt vonalak ellen visszautasítottuk. Az Oszmianától északra és Subotniktől keletre eső területek közti szakaszon az oroszok ellentámadását megtörtük. Csapataink követik a hátráló ellenséget, amely több mint 1000 foglyot hagyott hátra. Jobb szárnyunk Novo-Grodektől északra harcol.

Lipót bajor herceg tábornagy hadcsoportja: Valovkától nyugatra elfoglaltuk az oroszok állását. Itt 3 tisztet és 380 főnyi legénységet elfogtunk és 2 géppuskát zsákmányoltunk. Tovább délre a helyzet változatlan.

Mackensen tábornagy hadcsoportja: Logisdyntől északkeletre és keletre tovább harcolunk.

Délkeleti hadszíntér:

A helyzet nem változott.

Landesmann M. és Társa

≡ könyvnyomdája és papirkereskedése ≡

SATORALJAUJHELY, KAZINCZY-UTCA 5. SZ.

Levélpapírok, számlák, falragaszok, meghívók, névjegyek és egyéb nyomdai munkák a legpontosabban és jutányos árban készíttetnek

„Felsőmagyarországi Hirlap“ kiadóhivatala.

TELEFONSZÁM 10 Hirdetések jutányos árban felvételnek TELEFONSZÁM 10

SALGÓTARJANI

Kőszénbánya Részvénytársulat

széntermékei (szobafűtésre és ipari célokra)

NEUMAN JENŐ cégnél

Sátoraljaujhely

rendelhetők meg. Ugyanott legjobb minőségű apró és durva szemű kétszer mosott kovács szén és koksz valamint porosz briket kapható.

Superfosfát-műtrágya

Káli-só

Tisztelettel értesitem a m. t. közönséget, hogy a

Klein Pál-féle üzletet

megvettem, azt azzal szemben levő Rákóczi-u. 6. számú házba helyeztem át és saját nevem alatt tovább vezetem. Amidőn ezt a m. t. hölgy közönségnek tudomására hozom, biztosítom egyúttal arról, hogy igyekezni fogok mindenkor a legjobb gyártmányú árut a legnagyobb választékban raktáron tartani. Vevőimet előzékeny és pontos kiszolgálásról biztosítva vagyok kiváló tisztelettel:

Blumenfeld Jenő

Hirdetések jutányos árban vétetnek fel kiadóhivatalunkban

Szabadalmazott és törvényesen védett

vetőmag-csávázószer „ANTISPORAVITA“

Hazai és külföldi szaktekintélyek megállapították, hogy az Antispovita az összes vetőmagfélék, de első sorban az őszőg által hazánkban állandóan fenyegetett búzának csávázására a legmegfelelőbb és így a mezőgazdaságban nélkülözhetetlen.

Kilója 1 kor. 40 fillér.

Részletes ismertetővel és használati utasítással szolgálnak a vezérelárusítók:

SCHWARZ ÉS TAUBER
nagykereskedők, NAGYKANIZSA.

Ajánljuk a t. építő, építész és mészkereskedő urak szíves figyelmébe az általunk kizárólag fával égetett, teljesen kőmentes

I. rendű darabos meszet.

mely kiadós voltánál fogva az összes hazai termékeket felülmúlja.

Levélbeli megkeresésekre azonnal válaszolunk, távirati megrendeléseket elfogadunk.

Bankeyesület részvénytársaság
Zemplén-Ladamóczi mész- és agyagipar
telepe Sátoraljaujhely,
Sürgönycím: Bankeyesület. Telefon 32.